

**R.D. Iacobi Marchantii, Pastoris Et Decani Covviniensis
SS. Theolog. Professoris, Rationale Evangelizantivm**

Marchantius, Jacobus

Coloniae Agrippinae, 1661

Lectio 4. Et erexit nobis cornu salutis in domo David pueri sui Vers. 2.
Explicatio Versus secundi. Hæc Lectio docet cornu salutis varia posse
intelligi 1. Robur & potentiam salutiferam, quam ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56372)

quando ad exercitacionem, aliquando ad consolationem, aliquando ad premiationem. Ad exercitacionem visitat dormientes, ad consolationem laborantes, ad premiationem ad caelestia suspirantes. Prima visitatio sanctitatem provocat: secunda sanctitatem conferunt: tertia sanctitatem remunerat. Prima terret contententem vel trepidantem: secunda fovet, & promoveat admittentem: tertia amplectitur venientem. Prima est quasi stimulus devium corrigens: secunda quasi baculus debilius sustinens: tertia quasi lectulus ad quietem suscipiens. Hac Alredus: qui de postmodum addit de visitatione qua Deus facit erga animam peccatricem, ut eam peccatis educat: Quod magis potest esse divinae miserationis indicium, quam ut illa juvenitas, illa juvenitas, illa juvenitas mira in qua nihil inguinatum incurrit, anima inquitinata a Deo in sua visitatione impertiat? Nec solum terrore ipsam ad Deum convertat, sed omnimodis clausura vitiorum serie obstrata penetrans, sed ad huc labris quoddam sua dulcedine imprimat osculum, ac ineffabilis sua suavitate blandiatur, & a-versa anima gratiam impertiat?

Conclusio

Effice Domine per specialem gratiam tuam, ut te semper benedictum pronuntiemus, & te Deum ac Dominum nostrum jugiter agnoscamus utque de Israel, de generatione benedicta faciem tuam requirente censeri possimus. Effice, ut non finitus ingratum redemptioni, quam initiasti in adventu tuo & incarnatione; & cognoscamus rempus visitationis nostrae. Ut cognoscamus, inquam, illud cum Zacharia te benedicente in domo, cum Pastoribus Angelica monitione instructis in tugurio, cum Magis luceradiante de caelo, cum Simone quarente in templo. Denique, fac ut agnoscamus gratiae tuae specialem visitationem ad animarum nostrarum conversionem, cum Samaritana in fonte & puteo, cum Magdalena in convivio, cum Chananæa & Hemorroissa in itinere tuo, cum Zachæo in Sycomoro, cum Matthæo in telonio, cum Petro in atrio, cum latrone in patibulo, ut eadem efficacia, qua ipsi, possimus te sequi, tibi obsequi, te benedicere, & misericordias tuas in æternum decantare.

LECTIO IV. QUADRIPART.

Thema. Et erexit nobis cornu salutis in domo David pueri jsi. v. 2.

PARS I. Docet per cornu salutis, robur salutis, & erectionem ejus in domo David, multa ex facis litteris; & loquendi eorum more, hic significari possunt.

Primo quidem dicimus significari per Cornu in scriptura, robur, potentiam, victoriam, gloriam, & regnum: quia scilicet omnis gloria, robur, ac potentia animalium cornu gestantium, consistit in cornibus, quæ in capite celsitudinem etiam obtinent: illisque pugnant, & se defendunt, ac adver-

santes ventilant & triumphant. Quapropter Sedecias Propheta fecit sibi cornua ferrea, & ait Regi Israel: Hac dicit Dominus: ha ventilabula Syriae donec dolens eam. Et levavi oculos meos, & vidi: & ecce quatuor cornua, & dixi ad Angelum qui loquebatur in me, quid sunt hæc? Et dixit ad me: Hæc sunt cornua que ventilaverunt Iudam, & Israel, & Jerusalem. Per hæc quatuor cornua S. Hieronymus ex Hebraeis Doctibus intelligit quatuor regna, Chaldaeorum, Persarum, Græcorum, & Romanorum, quæ Judæos variis per varias artes affecere cladibus. Nempè Cornu apud antiquos Insigne erat Regum & Symbolum regnorum, ac fortitudinis eorum. Similiter in eadem significationem, vidit Daniel Arietem habentem cornua excel'sa, & unum excel'sius altero atque succrescens, quibus ventilabat contra Occidentem, & contra Aquilonem, & contra Meridiem. Et designabat Darium Regem Persarum & Medorum varia bella in diversis orbis partibus suscitantes; & habebat duo cornua, id est duo Regna; Persarum autem cornu, sive regnum, excel'sius fuit regno Medorum. Utrumque contrivit Alexander Magnus, ut significatur ibidem veru 7.

Cornu Symbolum regnorum. Dan. 8.

Itaque nihil frequentius in scriptura quam per Cornu designare robur, potentiam, gloriam. Confrige cornu Israel, id est omnem potentiam & celsitudinem. Omnia cornua peccatorum confringam & exaltabuntur cornua iusti. Qui mos loquendi Hebræorum etiam aliis nationibus convenit. Nam ut nos vernacule dicimus de his quini-mium presumunt aut gloriantur: il luy faus abatre ses cornes. Il es leve trop ses cornes. Quando igitur hic dicitur: Erexit nobis cornu salutis, potissimum significatur, quod Regiam Christi potentiam, fortitudinem ac celsitudinem salutiferam Deus excitavit, ad superandum Satanam & peccatum; quodque salutem potentissimam nobis attulerit, & suppediavit vires ad resistendum inimicis, ac ad eos debellandos. Hoc rursum frequenter sub hac metaphora de Christo significatur in sacra scriptura, tamquam oriundo de stirpe David, ut sit robur & gloria populi sui. Huc spectant illæ scripturæ:

In die illa pullulabit cornu domui Israel. Et dabit imperium Regi suo, & sublimabit cornu Christi sui. Et illuc producam cornu David, paravi lucernam Christo meo. Et Confessio ejus super calum & terram, & exaltavit cornu populi sui.

Ezech. 29. 1. Reg. 2. Ps. 131. Ps. 148.

Quod si quæras quare erexit dicatur hoc cornu, sive regnum in domo Davidis? Respondet, salutis, quasi dejectam considerati potentiam regni Israelitici, quæ olim valde floruerat tempore Moysis, cum in Josue, Davidis, & Salomonis, contra Aegyptios, domo Chananæos, Philistæos, Moabitas, & alias nationes; & Sceptum nunc transferat ad alienigenas, a quibus opprimebantur Israelitæ. Itaque

Cornu cur ereo litici, cum in Josue, Davidis, & Salomonis, domo Chananæos, Philistæos, Moabitas, & alias nationes; & Sceptum nunc transferat ad alienigenas, a quibus opprimebantur Israelitæ. Itaque

regnum nunc & sceptrum erigendum: rursus dicitur in domo Davidis, non temporale, sed spirituale, cuius figura fuerat florens illud antea Davidis & Salomonis regia potestas & gloria. Sic Cornu salutarium erectum est, quod in pulvere jacere videbatur, & oblivioni datum, cum tandem promissiones tardarent, sicque multorum animi fastidio quodam longi temporis aspe deficerent, merore deiecit, nisi novo erigerentur auctore ad salutis expectationem. Hoc autem nuncium novum accepit Zacharia, confirmante promissiones antiquas de regno Davidis iam adimplendas in Christo adventiente de domo David. Quapropter in eius solemnem ingressum in Jerusalem ei acclamatum est: *Benedictum regnum Patris nostri David. Et rursus: O sanna Filio David. Benedictus qui venit in nomine Domini Rex Israel.* Quibus omnibus vocibus aliud indicatur, quam quod hic dicit Zacharias in eius primo ingressu in hunc mundum per incarnationis mysterium: *Benedictus Dominus Deus Israel. Brexit nobis cornu salutis in domo David patris sui: Et utraque vox ista alludit ad illud: O Domine saluum me fac. O Domine bene prosperare. Benedictus qui venit in nomine Domini. Benedictus vobis de domo Domini, Deus Dominus: Et illuxit nobis:*

Jo. 17.

Pars II. Secundo dicamus, per Cornu salutis nobis erectum significari abundantissimam salutem nobis in Christo esse reconditam cum omni abundantia celestium donorum & bonorum, sive gratiarum spiritualium, ita ut Christus sit nobis instar **CORNU COPIAE.** Finxerunt veteres Herculeum pugnae cum Acheloo Aetoliae Rege in speciem tantum mutato, & unum Cornu ei detraxisse quod acceptum Naiades, quae sunt fluminum & Fontium Nymphae, omnium fructuum primitiis refertum Copiae conferantur. Hinc illud Ovidii in Metamorph.

*Achelous rigidam fera dextera cornu:
Dum tenes, infregit: et unumq; a fronte revellit:
Naiades haec prima & cadere sive repletum
Sacrarum dicit: quae meo bona copia cornu est.
Procul fabulae & figmenta. Sanè in veritate Christus Dominus humanitatem suam, velut cornu & potestate Dionis abstractum, omnigenum florum & fructuum primitiis replevit, ut in ipso, & ab ipso haberemus omnem copiam & fertilitatem virtutum & donorum secundum desiderium nostrum. In ipso enim sunt omnes opes & divitiae salutis, in ipso nostrae desitiae, in ipso primitiae spiritus, in ipso & ex ipso nostra sapientia & scientia, in ipso amor & voluptas nostra, in ipso gloria nostra, in ipso & ab ipso sanctitas nostra. Quid nobis potest in ipso deesse? Hinc illud Apostoli. *Ex ipso autem vobis est in Christo Jesus, qui factus est nobis sapientia à Deo, & iustitia, & sanctificatio, & redemptio.* Si de alimentis animae agitur, in ipso nobis panis & cibus, mel & mellis favus, vinum & botrus, sica & potus, oleum & omnis fructus, orane*

1 Cor. 1.

condimentum & omnis gustus, vita & salus. An non igitur hic **CORNU COPIAE?** An non Cornu salutis? Accede, manus immitte, & depromes quicquid desiderabile animus tuus poterit concupiscere ad salutem. Propter hanc abundantiam & copiam salutiferam, quam Christus attulit de progenie David exortus, Fonti comparatur apud Zachariam, sibi dicitur: *Eris fons patens domus David.* Et apud Iliam conformiter inelamatur: *Omnis sitientes venite ad aquas. Adjicitur quoque illud: Et qui non habetis argentum propter, & emite aliquid argento & ulla commutatione vinum & lac. Audite audientes me: & comedite bonum, & delectabuntur in crassitudine animae vestrae.* Ecce rursus promittitur hic omnis boni abundantia, quasi Cornu copiae. Idenque Deuter. 32: promittebat Moyses, dum dicit: *De benedictione Domini terra ejus, de pomis Cili, & errore, acque abyssis subiacentibus De pomis fructuum Solus Luna, de vertice antiquorum Montium, de pomis cellis aeternorum, & de frugibus terrae, & de plenitudine ejus. Quae omnia spectant ad hoc cornu salutis, & quo abundantia omnium donorum defumitur unicuique, secundum mensuram donationis Christi, nec Cornu istud inquam exhauritur, nec donantis liberalitas imminuitur, licet abundet in plures: De plenitudine ejus nos omnes accepimus, & gratiam pro gratia inquit S. Joannes, hoc est gratiam super gratiam, sit e copiosam, abundantem, & exuberantem, gratiam, ut nonnulli interpretantur. Cum enim Christus pronuncietur *Plena gratia & veritas* ab eodem Evangelista, gratiam & veritatem nos ab eo accepisse testatur de ejus pietudine, hoc est Dei cognitionem, fidem, prudentiam, sapientiam & latellitum salutis, rerumque divinarum scientiam, simulque peccatorum remissionem, cum Deo reconciliationem, adoptionem in Filios Dei, charitatem & gratiam sanctificantem, humilitatem & spem, ac alia dona. Quae omnia in eo continentur quod vocetur vel **Cornu salutis**, vel **Fons salutis**, vel **Radix salutis**, ut diximus. Haec omnia confirmat, S. Chrysostomus, sic dicens: *In ipso enim fons est & radix bonorum omnium, ipse vita, ipse lux, ipse veritas, non in ipso divitiae bonorum continentur, sed in universis diffusivens, quibus diffusis plenius permansit, Neque ex eo quod alii suspenderunt, sed divitias suas largitur semper abundantius, cumque haec bona omnes imperitias in eadem permanet perfectione. Haec S. Chrysostomus.**

Hoc itaque Cornu salutis nobis erectum, rectè **Cornu** dixerit esse Cor Jesu in cruce aperitum & erectum salutis. Hoc est Cor & Cornu salutis, de quo S. Mechthildis teste Blofchin Monachus dicebat: *Si scribi deberent sibi in cruce omnia bona quae à Corde Jesu accipiunt, nullo vel in angulo volumine possent comprehendi. De illo quoque S. Lugardus, os vulnere lateris Christi applicans, tantam haurit suavitatem, quasi divinitatis mel & humanitatis lac exfluxisset, ut ex eo tempore saliva ejus mellis dulcedinem superaret. De illo S. Catharina Senensis in latas suava à Christo per quantum*

Zach. 12.

1 Jo. 5.

Ephes. 4.

Joan. 1.

Christ. 10.

1 Jo. 1.

1 Cor. 1.

1 Cor. 1.

1 Cor. 1.

ana commutationem cordium imposito, tam ardentem amorem, & gratiarum tantam affluentiam percipit, ut calamus explicare id satis nequeat, nec mens nostra terrena concipere, sed quae id experita est tanquam manna absconditum, in silentio non ponitur, non crebro id ruminare, & Confessario suo hac de re inter se & Christum peccata in effragabile testimonium dare. Vide Horr. Path. tract. 2. lect. 24. in fine.

PARS III.

Per cornu salutis in religio re gale, & sacerdotali, cuius nos fecit confortes.

Ps. 104. 3. Reg. 19.

Dicamus tertio, alludi ad Cornu olei quod ungebantur Reges ad salvandum populum, & Sacerdotes ad eum sanctificandum ad salutem, & Prophetæ ad eum nuntiandum efficaciter divine salutis monita, de quibus dicitur. *Nolite tangere Christos meos, sive quibus, & in Prophetis, visis nolite malignare.* De Prophetarum unctioe, dicitur Elias: *Eliam unxit Prophetam pro te.* Et quavis aliqui arbitrentur non aliam fuisse Eliæ unctioem, quam quod miserit Elias pallium suum super eum arantem in duodecim jugis bovum, ubi eodem sub dicitur unde necibi ulla olei a dinguendum mentio: tamen verisimilius est quod particulariter ab Eliâ unctus fuerit oleo sacro Eliæ, sicq; consecratus, ut Prophetæ officio fungeretur cum auctoritate, & hoc solum etiam antiquitus fuisse. Unde ad istam unctioem Prophetarum alludens Dominus ex verbis Isaiæ: *procul illa in medium in Synagoga aperbis libris Spiritus Domini super me, & quod unxit me, ad annuntiandum missi me, ut moderer contritiis corde, dixitq; in se adimpletam scripturam illam.* Non quo dicitur oleo materiali fuerit unctus, sed quod omnium donorum plenitudo in ipsum profusa fuerit, ut & in alios reflueret abundantissime, tamquam ex Cornu & Vase plenissimo quod nunquam potest exhauriri. Hinc etiam apud Danielem dicitur: *Pogatur Sanctus Sanctorum, talis scilicet unctioe quæ non solum sanctum cum efficiat, sed etiam quæ illi virtutem alios sanctificandi donec, ut ideo Sanctus Sanctorum sit, quia in summo gradu sanctus in se, alios quoque sanctificet.* Ipse ergo est Christus antonomastice, id est Unctus ipse Unguens, ipse Cornu & Vas Olei saliferi, &

Luc. 4.

Quomodo dicitur unctus.

Dan 9.

Cant. 1.

Oleum effusum est nomen eius. Quapropter merito dicitur ex illis nobis Cornu salutis in domo David, sive in Ecclesia sancta, quia ab oleo quod ex hoc Cornu defluitur Christiani dicuntur, id est uncti & confortes unctiois eius.

Hinc est quod & corpora quorundam Sanctorum, in symbolum huius unctiois interioris, cuius abunde particeps effecti erant a Christo, oleum etiam materiale saliferum & odoratissimum post mortem produxerunt. Testis est tunulus S. Sanctorum: Andreæ Apostoli, S. Nicolai, S. Catharinae Martyris, S. Perpetui Episcopi Trajæ Genensis, S. Nicolai Tolentini, SS. Rufini & Valerij Martyrum S. Modaldi Episcopi Treverensis, S. Elgij, S. Joannis Patriarchæ Alexandrini & aliorum Sanctorum antiquorum. Ac ut de recentioribus paucos nuntiam.

gam, oleum manasse ferunt de corporibus ac Sacris ossibus B. Felicis à Cantalicia Capucini, S. Teresæ, S. Elizabethæ Hungaricæ, & S. Elizabethæ Lusitanicæ, S. Hydrigis Polonicæ, B. Joannæ Ulbeveranæ, B. Pálchalas Minoritæ, B. Catharinæ Bononiensis, de qua hæc Collecta extat in Chronici Fratrum Minorum: *Deus qui liquorem aromaticum de membris B. Catharinae Virginis ad honorem sui nominis manare voluisti, concede propitius, ut sicut odor unguentorum eius in terra respicitur, sic apud te in caelis suffragia sentiamus.*

De unctioe Sacerdotum notum est ex Levitico ubi jubetur Moyses tollere unctioem oleum, & fundere illud super caput Aaron, Et hoc est oleum de quo dicitur: *Sicut unguentum in capite quod descendit in barbam, barbam Aaron, quod descendit in oram vestimenti eius.* Ideo vero consecrabantur & ungebantur Sacerdotes, quia Dei majestatem representant in terris, hinc & ipsi Christi nominantur, significabaturque simul eos imbui virtute quadam sacratâ, quam in plebem deberent diffundere. Atque eodem oleo tabernaculum Domini, & vasa eius, & altare aspersa fuerunt. Ubi rursus sanctificatio & unctio Christiana, quæ per Christum in nos defluit, designata censetur; tum quia non solum in verticem, & in faciem ac genas Aaronis, oleum unctiois defluxit; sed etiam in oram usque vestimenti descendit. Ora autem vestimenti sunt fideles quique: sicut eius vertex, genæ, & facies, sunt Apostoli, & Apostolici eminentesque viri, tum etiam quia Christiani & Fideles per vasa tabernaculi & lapides altaris designari possunt, quæ omnia unctâ fuerunt.

Merito igitur de Ecclesia Christiana dicitur *Isa. 53.* *possimus illud Isaiæ: Vineam factam est dilectio in cornu filio olei.* Christus ipse est dilectus, ipse Pilius olei, ipse Cornu olei, & Cornu salutis, a quo Vineam suam & Olivetum, id est Ecclesia, omnem habet suam pinguedinem & fertilitatem, ut producat *Filius olei*, hoc est Filios feraces olei & oleacos, plenos & abundantes oleo gratiæ, quam accipiunt de plenitudine illius qui primus *Filius olei* est, & *Fons olei*. Sicut enim more loquendi Scripturæ: *Eliam iniquitatis dicitur*, qui iniquitate plenus est, & iniquissimus, ita & *Filius olei* dicitur, qui oleo plenus est, quasi cum oleo & ex oleo natus. Sic dicitur de duobus iustis, quod de Christianis univertim verum esse debet: *Isti sunt Filii olei, qui assidunt Dominatori universæ terræ.* Ipsi enim semper coram Domino stare deberent tanquam Filij, tanquam oleo sacratâ, tanquam pingue duntaxat gratiæ eius imbui & repleti, tanquam Filij splendoris, lampadem ardentem tenentes oleo refectam, quæ nunquam extinguatur. Quod si quandoque oleum defecere videatur, novum possunt depromere ex Cornu salutis, quod nobis illisque erectum est, & omnibus propitium, ut quoties egerimus haurire valeamus, & nostram supplerere indigentiam.

Levit. 8.

Ps. 132.

Quis dicitur Filius olei.

Zach. 4.

Cornu Reges oleo uncti.
1. Reg. 16. De unctione etiam Regum frequentissime agit antiqua scriptura, illud nolito sufficit proposito, quod Samuel dicitur: Imple cornu tuum oleo, & veni, ut unctam te ad Israel. Bertholomaeum providentem in Filio eius mihi Regem. En audis, quod Cornu olei pleno unguendo fuerit David, ex cuius progenie nobis erat erigendus Christus in Cornu salutis, ut Zacharias cecinit. Advertit vero S. Gregorius differentiam inter Davidem & Saulen, quod ad Davidem unguendum, Cornu oleo plenum requirit Dominus, cum de Saule dicitur: Tuli Samuel lenticulam olei, & effudit super caput eius. Audi S. Gregorium. Lenticula Saul ungitur, ad exprimentam futura. Lenticula quidem parvum est vas. Quid ergo est quod lenticula olei Saul ungitur, nisi quia in sine reprobat? Velut enim lenticula olei parvum habuit, qui spirituales gratias projiciendus accepit. De Salomone quoque dicitur: Sumpsit Sadoe Sacerdos Cornu olei de tabernaculo, & unxit Salomonem. Ecce utrobique Cornu olei, tam pro Davide, quam pro Filio Davidis, cum alias Lenticula fiat mentio pro alijs Regibus. Quid quid per hoc significetur, non absone dicimus, ad illud Cornu, sive vas olearium, quo David & Salomon sunt uncti, alludi hic, dum dicitur: Erexit nobis cornu salutis in domo David, quo scilicet ad salutem ungamur, qui sumus Genus electum, regale sacerdotium, gens sancta, populi acquisitione, de radice Jesse surculi, unde & antiquus Christiani Jesse vocati sunt, teste S. Epiphano haeres. 20. Immo possimus dicere, non unum Cornu nobis, in domo David, sive in Ecclesia per Filium David fundata, relictum esse: sed quaedam quidem Cornu vas designet, in quo liquor pretiosus continetur, septemplex Cornu in tabernaculo Domini reperitur, septem scilicet sacramenta, quae sunt velut septem Agni Cornua oleo & pretiosissimo

1. Reg. 10. Tuli Samuel lenticulam olei, & effudit super caput eius. Audi S. Gregorium. Lenticula Saul ungitur, ad exprimentam futura. Lenticula quidem parvum est vas. Quid ergo est quod lenticula olei Saul ungitur, nisi quia in sine reprobat? Velut enim lenticula olei parvum habuit, qui spirituales gratias projiciendus accepit. De Salomone quoque dicitur: Sumpsit Sadoe Sacerdos Cornu olei de tabernaculo, & unxit Salomonem. Ecce utrobique Cornu olei, tam pro Davide, quam pro Filio Davidis, cum alias Lenticula fiat mentio pro alijs Regibus. Quid quid per hoc significetur, non absone dicimus, ad illud Cornu, sive vas olearium, quo David & Salomon sunt uncti, alludi hic, dum dicitur: Erexit nobis cornu salutis in domo David, quo scilicet ad salutem ungamur, qui sumus Genus electum, regale sacerdotium, gens sancta, populi acquisitione, de radice Jesse surculi, unde & antiquus Christiani Jesse vocati sunt, teste S. Epiphano haeres. 20. Immo possimus dicere, non unum Cornu nobis, in domo David, sive in Ecclesia per Filium David fundata, relictum esse: sed quaedam quidem Cornu vas designet, in quo liquor pretiosus continetur, septemplex Cornu in tabernaculo Domini reperitur, septem scilicet sacramenta, quae sunt velut septem Agni Cornua oleo & pretiosissimo

3. Reg. 19. Sumpsit Sadoe Sacerdos Cornu olei de tabernaculo, & unxit Salomonem. Ecce utrobique Cornu olei, tam pro Davide, quam pro Filio Davidis, cum alias Lenticula fiat mentio pro alijs Regibus. Quid quid per hoc significetur, non absone dicimus, ad illud Cornu, sive vas olearium, quo David & Salomon sunt uncti, alludi hic, dum dicitur: Erexit nobis cornu salutis in domo David, quo scilicet ad salutem ungamur, qui sumus Genus electum, regale sacerdotium, gens sancta, populi acquisitione, de radice Jesse surculi, unde & antiquus Christiani Jesse vocati sunt, teste S. Epiphano haeres. 20. Immo possimus dicere, non unum Cornu nobis, in domo David, sive in Ecclesia per Filium David fundata, relictum esse: sed quaedam quidem Cornu vas designet, in quo liquor pretiosus continetur, septemplex Cornu in tabernaculo Domini reperitur, septem scilicet sacramenta, quae sunt velut septem Agni Cornua oleo & pretiosissimo

1. Petri 2. sive vas olearium, quo David & Salomon sunt uncti, alludi hic, dum dicitur: Erexit nobis cornu salutis in domo David, quo scilicet ad salutem ungamur, qui sumus Genus electum, regale sacerdotium, gens sancta, populi acquisitione, de radice Jesse surculi, unde & antiquus Christiani Jesse vocati sunt, teste S. Epiphano haeres. 20. Immo possimus dicere, non unum Cornu nobis, in domo David, sive in Ecclesia per Filium David fundata, relictum esse: sed quaedam quidem Cornu vas designet, in quo liquor pretiosus continetur, septemplex Cornu in tabernaculo Domini reperitur, septem scilicet sacramenta, quae sunt velut septem Agni Cornua oleo & pretiosissimo

Antiqui Christiani dicit. sive vas olearium, quo David & Salomon sunt uncti, alludi hic, dum dicitur: Erexit nobis cornu salutis in domo David, quo scilicet ad salutem ungamur, qui sumus Genus electum, regale sacerdotium, gens sancta, populi acquisitione, de radice Jesse surculi, unde & antiquus Christiani Jesse vocati sunt, teste S. Epiphano haeres. 20. Immo possimus dicere, non unum Cornu nobis, in domo David, sive in Ecclesia per Filium David fundata, relictum esse: sed quaedam quidem Cornu vas designet, in quo liquor pretiosus continetur, septemplex Cornu in tabernaculo Domini reperitur, septem scilicet sacramenta, quae sunt velut septem Agni Cornua oleo & pretiosissimo

Diversa liquore gratie divina plena quibus perfundimur & unctio in unguimur salubriter. Atque ut de genere nos electo Sacramente, esse & de regalifacredonio comprobetur, multoties quilibet Christianus oleo etiam sacro inungitur. In Baptismo triplex adhibetur unctio, una in pectore, altera in scapulis, tertia in vertice. In confirmationis Sacramento unctio fit in fronte sacratissimo Chriamate. In extrema unctione rursum quadruplex aut septuplex unctio adhibetur, quibus sensum primaria organa aut loca vicina unguuntur, non sine mysterio.

Oleum Cornu salutis nunquam minuitur fidelium. Multiplex porro unctio illa olei consecrata depromitur ab illo qui Cornu salutis hic nominatur, cuius nunquam oleum minuitur in salutem fidelium.

Gallia gloriatur sacram Ampullam Rhemenfis in Civitate adservatam, quam Columbae de caelo attulit S. Remigio ad unguendum Clodovaeum Regem in baptismo, nunquam immiautam fuisse nec immiogendam, in gratiam Regum qui oleo & chriamate illo unguuntur, si tamen Christianam Catholicamque fidem proficiantur. Nos quoque

magis gloriari possumus nunquam nobis regium liquorem salutis defuissimum, si de regio Christi scilicet esse nunquam defuissimum, per veram fidem, per erectam spem, per charitatem & amorem. Hinc S. Ludovicus Rex, qui factus baptismo renatus fuerat in fando Possiaco, & ibi oleo sacro & chriamate in baptismo unctus, solebat maxime gloriari de illo loco, illumque frequentare, & dicere sibi esse maxime delectationi, eo quod in illo loco plus dignitatis, & beneficii accepisset, quam in alio quocumque. Cumque id ab ipso audiret familiares, interrogavit, An non plus honoris Rhe-ma assecutus esset in celebri unguentatione ad regnum & miraculo olei unctio? subridens respondit: Ego vero Possiaco Christi diademate, & oleo sacro redemptus, longe plus dignitatu & maiestati ibi accepi, quam alibi unquam, aut quocumque gradu homo a- velli possit. ita Sarius in eius vita.

Ceterum hic non est pretereundam, quod signatè dicitur erectum nobis salutem à Deo in domo David Pueri sui, quibus verbis invitamur ad ejus imitandam puritatem, sanctitatem, humilitatem, mansuetudinem, fidelitatem, gratiam, per quam Deo specialissimè placuit: ita ut dici possit quod fuerit Puer in gremio & sinu Dei tamquam Paris aut Matris recumbens, in eo confidens, ab eo dependens, ab eo alimentum, solatium, tutellam, & opem omnem expectans. jactans super eum cogitatum suum, instar infantis imbellis, derelicti, & impotentis. Sic enim ipse de se dixit: Sicut ablatus est super Matre sua ita restituito in anima mea, Dominus non est exaltatum cor meum, neque elati sunt oculi mei, sed humiliter sentiebam. Hinc & de eo Dominus pronuntiat: Inveni David virum secundum cor meum. Atque de ipso etiam verificari potest illud: Ecce puer meus quem elegi, complacuit sibi in illo anima mea, & cui super eum spirituum meum. Felix qui in supradictis virtutibus eum imitatus fuerit, ut si puer aut vir secundum cor Dei, ut sit ab eo electus & dilectus, ut sibi in Deo complacit & Deus in ipso, ut non nisi ejus respiceret ad amorem fideli & puro corde, & in ipsum totam suam spem projiciat plenissimam resignatione, rectissima voluntate, jucundissima voluptate: tunc vere erit de Domo David, nec poterit exors esse salutis, quia imitator est illius qui typus & parens est Salvatoris.

Cur dicitur e- rectum in domo. Pueri sui. P/ 130. A. 4. 2.

Cur dicitur e- rectum in domo. Pueri sui. P/ 130. A. 4. 2.

Cur dicitur e- rectum in domo. Pueri sui. P/ 130. A. 4. 2.

Deus per nos noceros assumat, hic etiam ad idipsum allusio- latus allu- Et de Deo dicitur: Deus educit illum de Aegypto, cu- jus foretudo similitudo est Rheocerosus. In Scriptura au- tem sacra pro eodem accipiuntur, Rheoceros, Ariete in Monoceros, Unicornu. Designatur vero animal tubileo, quoddam fortissimum, cornu unum habens in P/ 27. media fronte, quo omnibus adversariis resistit Num. 23. & ob-

Deus per nos noceros assumat, hic etiam ad idipsum allusio- latus allu- Et de Deo dicitur: Deus educit illum de Aegypto, cu- jus foretudo similitudo est Rheocerosus. In Scriptura au- tem sacra pro eodem accipiuntur, Rheoceros, Ariete in Monoceros, Unicornu. Designatur vero animal tubileo, quoddam fortissimum, cornu unum habens in P/ 27. media fronte, quo omnibus adversariis resistit Num. 23. & ob-

& obvios ventilat, vel perforat. Dicunt vero nonnulli historici, & oculis Sancti Patres, quod cum tanta polleat fortitudine & pernicitate; ut nullam vi aut arte capi possit vivum; tamen si puella virgo ei proponatur sinum pandens, in illum quasi jam victum & manuctum caput immittere, moxque soporari & capi. Quapropter Christum recte designant per Unicornem indicant S. Gregorius 31. moral. cap. 13. & ante eum Tertul. contra Judæos, capite 10. & Justinus contra Tryphonem, & alij. Inter quos sic ait Rupertus: Fortissimus spirituum

Per Unicornem Christum intelligitur.

Deso, velut Unicornis, id est, potentia singulari Deum incomprehensibile & invivibile virtutum, virginis tra-
hu odore usque, illique inclusus est, & ex eo tantum comprehendendi potuit & occidit. Certè Deus in antiqua lege horribili cornu ferebat potentia & justitia suæ ac vindictæ, illud exerens in peccata & peccatores sibi adversos & obvios. Vis videre Cornu illud feriens? Attende vindictam per diluvium immensam tempore Noë, quæ totum Orbem stravit & invertit. O ferum Cornu! Attende ulterius in Sodomam & Pentapolin hoc cornu immisum, & miseram videbis stragem. Considera quoque in Ægypto primogenitorum eadem & alias plagas videbis Monocerotem furentem, & cornu indomito ferentem. Specta intercessionem viginti & amplius millium in deserto post adoratum vitulum: non tam gladius, quam cornu Unicornis hujus eos ventilavit & interfecit. Denique, vide centum octuaginta & amplius milia in castris Sennacherib intercessionis data, & videbis Monocerotem suo cornu terribilem. At modo in sinu Virginis quæ agitur, illucque se submisit per amorem, & cornu sibi frangi passus est, ibi dormit quemadmodum Dilectus filius Unicornium: ibi crexit nobis cornu salutis in Virgine speciosa de domo David pueri sit.

Cornu Unicornis

Uterius, de cornu Unicornis referunt, quod tunc suo sanet aquas à veneno serpentum, quodque præcensissimum sit præservativum contra vitium orine, ita ut si in vitrum vel testaceum vas injiciatur particula de isto cornu, vas sit deficiat, non compatiens sese cum veneno. An non hæc omnia Christo conveniunt? Ipse intinxit cornu in aquas, & fecit eas esse aquas salutis contra venena serpentis in baptismo. Ipsi virtus nos præservat à veneno peccati, & confortat mirum in modum contra debilitates & deliquia animi; sicut & cornu Unicornis contra debilitates corporis, si venæ annulari sit continuè junctum.

Cornu Unicornis
Dent. 33.

Denique, asserit S. Justinus Cornu Unicornis esse prævalidum, quod sit bisuicum instar crucis, ideoque crucem Domini aptè designare. Huc refert illud. Cornu ejus, cornu Rhinocerotis, live Monocerotis, ut habent 70. Interpretes. Allegoricè id de cornibus crucis Christi accipit Justinus contra Tryphonem, sicut & Tertul. con. Jud. 10. In illis enim consistit robur & fortitudo Christi, per quam Dæmonem conficit, peccatum, & mortem. Quo

speciat illud Abacuc: Cornu in manibus ejus, ibi ascendit est fortitudo ejus. Ante faciem ejus ibit mors, & Diabolus ante pedes ejus. Ergo & hic rursus venum est, Erexit nobis Dominus cornu salutis, quando crexit vel præparavit crucem, in cujus cornibus est abscondita fortitudo ejus, ex qua nobis oleum & medela fluit in qua est tota virtus nostra, de qua nobis vita & salus.

Abac. 3.

Dicamus postremò hic allusionem fieri per Cornu salutis, ad cornu arietinum, quo utebantur Judæi in anno Jubilæi; buccinantes & clangentes. Unde censent nonnulli nomen Iobai, à quo dicitur Jubilæus, significare Cornu arietinum, & inde annum Jubilæum dici, quod eo anno clangent cornibus arietum. Ita Chaldaeus & Lyanus multique alij. Certè Christus Dominus nobis annuntiavit Jubilæum in nativitate, in prædicatione, ac in morte sua; id est annum remissionis & indulgentiæ placabilem Domino, quo manumissus sumus & servitute & ergastulis, & debita nostra sunt peroluta. Hinc dicit in se adimpletum illud: Spiritus Domini super me, eo quod unxeris me, ad annuntiaandum mansueti miseri me, prædicare annum Domini acceptum, &c. Ipse tamquam Aries Dux gregis, immolari debebat, ut nobis promeretur libertatem, figuratus per Arietem cornu hærentem vepribus, substitutum loco Isaac ad immolandum. ideo dici potest nobis erexit cornu salutis, immò & illud inflasse, ut omnes convocaret ad libertatem, remissionem, & salutem; quia frequentissimè egit de morte sua & immolatione eam publicans tamquam salutis omnis originem. Quare & per Psalmistam in memoriam & gratitudinem hujus liberationis invitat nos ad jubulum & cantum, non solum in voce Psalmi, sed etiam in Tubæ ductilibus & voce tubæ cornæ. Recordatus est, inquit, misericordiæ & veritatis suæ domui Israel. Viderunt omnes termini terra salutarem Dei nostri, jubilate Deo omnis terra, cantate, exultate, & psallite, Psallite in cythara & voce Psalmi, in tuba ductilibus & voce tubæ cornæ. Loquitur hic Propheta de adventu Jesu Christi Salvatoris nostri, & invitat nos ad gaudium universalsissimi Jubilæi, ideoque vult ut jubilemus, & psallamus, laudesque Deo decantemus, & faciamus resonare vocem Tubæ cornæ sicut in Jubilæo, quia crexit nobis cornu salutis, & prædicare venit annum plenissimæ remissionis.

Cornu salutis
cornu Arietinum
in Jubilæo

Luc. 4.

Psal. 97.

LECTIO V. TRIPART.

Thema. Sicut lucertus est per os Sanctorum, qui à seculo sunt prophetarum ejus. Luc. 1.

De Myserio incarnationis. Pro-

Tripartita hic sunt annotatione digna. Primum quidem Mysterium incarnationis Filij Dei, & redemptionis ac salutis nostræ, prædestinatum fuisse ab æterno & absconditum in mente Patris, secundum, jam condito sæculo, variis mo-

figuris